संस्कृत वार्ताः

दिनाङ्क : 04/09/2026

सायम्- 06:20

आदौ मुख्यवार्ताः

· देशेन लब्धः प्रथमः उप-भू-समकालिक-भू-अवलोकन-उपग्रहः, सफल-प्रक्षेपणं भारतस्य अन्तरिक्ष-क्षेत्रस्य संवर्धमान-सामर्थ्यस्य प्रतीकभूतं अस्तीति प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी प्रख्यापितवान्।

· न्याय-प्रदान-प्रक्रियां विवाद-समाधानं चाधिकृत्य समसामयिक-विषयेषु विचार-विमर्शार्थं नवदेहल्यां ब्रिक्स-मुख्यन्यायाधीश-मञ्चः समारब्धः ।

· नेपाल-जलौघे विलुप्तानां परिजनेभ्यः केन्द्र-सर्वकारेण डी.एन.ए.-परीक्षण-सौविध्यं प्रकल्पितम्, विनाशकारि-जलाप्लावेन मृतानां सङ्ख्या द्व्यशीत्युत्तर-द्वादशशतं समुपगता ।

· कृत्स्ने हि देशे अपारश्रद्धया जन्माष्टमी-पर्व समनुष्ठीयते।

· **अपि च**

· श्वः यावत् मध्यप्रदेशे अतिवृष्टेः भारत-ऋतु-विभागेन पूर्वानुमानं प्रकटितम्।

अथ वार्ताः विस्तरेण

प्रधानमन्त्री-इस्रो

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र-मोदी भू-समकालिक-कक्ष्यायाः भारतस्य सर्व-प्रथमेन चित्रण-उपग्रहेण EOS-05 इत्यनेन साकं जीएसएलवी-एफ 17 प्रक्षेपण-यानस्य सफल-प्रक्षेपणं भूरिशः अभिनन्दितवान्। सामाजिक-सञ्चार-पटले एकस्मिन् सन्देशे श्रीमोदी न्यवेदयत् यत् सफलमिदं प्रक्षेपणं भारतस्य अन्तरिक्ष-क्षेत्रस्य उत्कृष्टतायाः, नूतनोन्मेषस्य , प्रवर्धमान-सामर्थ्यस्य च साक्षात् प्रतिबिम्बः वर्तते। सः एताम् इस्रो-संस्थायाः काचित् विशिष्टा उपलब्धिः अथ च राष्ट्रस्य कृते गौरवास्पदं क्षणम् उदघोषयत्। भारतीय-अन्तरिक्ष-अनुसन्धान-सङ्घटनेन अद्य प्रातः-काले आन्ध्रप्रदेशस्य श्रीहरिकोटा-स्थितात् सतीश-धवन-अन्तरिक्ष-केन्द्रात् जीएसएलवी-एफ-17 अन्तरिक्ष-यानेन EOS-05 इति भू-अवलोकन-उपग्रहः गगने साफल्येन प्रक्षिप्तः। इस्रो-सङ्घटनस्य अध्यक्षः वी. नारायणन् इत्येषः प्रत्यपादयत् यत् अभियानमिदं भारतस्य भू-अवलोकन-सामर्थ्यं सुदृढीकरिष्यति, अथ च एतत् सम्बद्धानां सेवानां प्रदान-प्रक्रियां समेधिष्यति।

प्रधानमन्त्री-मेलोनी

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी इटली-देशस्य प्रधानमन्त्रिणे जॉर्जिया-मेलोनी इत्यस्यै युद्धात परं इटलीदेशस्य इतिहासे नैरन्तर्येण दीर्घतमकालं यावत प्रधानमन्त्री-पदमलङ्करणाय शुभाशंसाः समर्पितवान सामाजिक-सञ्चार-पटलीय-सन्देशे श्रीमोदी प्रतिपादितवान यत इयं ऐतिहासिकी उपलब्धिः तस्याः कुशल-नेतृत्वे इटली-जनगणस्य अगाध-विश्वासस्य प्रत्ययस्य च साक्षात प्रतिफलनं वर्तते। प्रधानमन्त्रिणा विशेषतया प्रतिपादितं यत मेलोनी-वर्यायाः प्रगाढ-मैत्री भारत-इटली-विशेष-सामरिक-सहभागितायाः संवर्धने सुदृढीकरणे च प्रमुखा हेतुभूता सिद्धा। श्रीमोदी अग्रेऽपि न्यवेदयत यत उभयोः देशयोः प्रजानां समृद्धाभ्युदयाय घनिष्ठ-सहयोगं सातत्येन अग्रे नेतुं सः सोत्कण्ठं प्रतीक्षते। सः आगामि-वर्षेषु जॉर्जिया-मेलोनी-महोदयायाः निरन्तर-साफल्याय यशसे च मङ्गल-कामनाः प्रास्तौत

ब्रिक्स-न्यायाधीशाः

नवदिल्ल्याम अद्यारभ्य ब्रिक्स-मुख्यन्यायाधीश-मञ्चः आरब्धः। यत्र ब्रिक्ससदस्य-राष्ट्रेभ्यः सहयोगी-देशेभ्यश्च मुख्याः न्यायाधीशाः, सर्वोच्च-न्यायालयेभ्यः अध्यक्षाः, वरिष्ठ-न्यायिक-प्रतिनिधयश्च एकत्र समागताः। भारतस्य सर्वोच्च-न्यायालयः अस्य मञ्चस्य आतिथ्यं निर्वहति। उद्घाटनावसरे भारतस्य प्रधानन्यायाधीशः न्यायमूर्तिः सूर्यकान्तः रूस-चीन-मिस्र-इण्डोनेशिया-संयुक्त-अरब-अमीरात-बेलारूस-कज़ाकिस्तान-दक्षिण-अफ्रीका-ईरान-उजबेकिस्तान-देशानां न्यायिक-शिष्टमण्डलानां प्रमुखैः सह द्विपक्षीयमन्त्रणां आचरिष्यति। एतासु मन्त्रणासु परस्पर-न्यायिक-हित-विषयेषु प्रत्यक्ष-संवादः भविष्यति, येन सम्बद्ध-न्यायपालिकानां मध्ये सहभागिता सहयोगश्च भृशं समेधिष्यते। अयं त्रि-दिवसीयः मञ्चः प्रतिभागी-न्यायपालिकाभ्यः न्याय-प्रदान-प्रक्रियां ,अन्ताराष्ट्रिय-विवाद-समाधानं, प्रौद्योगीकीं, सततोन्मुख-विकासं च अधिकृत्य समसामयिक-विषयेषु विचार-विमर्शार्थं अथ च न्यायिक-नेतृणां मध्ये दृष्टिकोण-विनिमयार्थम एकां दृढां पीठिकाम उपस्थापयति।

विराम

संस्कृतवार्तायाः संस्करणमिदम इदानीम आकाशवाणीतः प्रसार्यते। सममेव अयं कार्यक्रमः आकाशवाण्याः अन्तर्जालपटले www.newsonair.gov.in इत्यत्र, अथ newsonair चलदूरभाषीय- तन्त्रांशे अपि उपलब्धो भविष्यति।

एमईए-डी.एन.ए.

नेपाल-देशे सञ्जातेन आकस्मिक-जलप्लवेन भारतात ये नागरिकाः विलुप्ताः तेषां साक्षात जैविक-सम्बन्धिनां डी.एन.ए.-रूपरेखा-निर्धारणाय गृहमन्त्रालयेन केन्द्रीय-न्यायालयिक-विज्ञान-प्रयोगशालानां, राज्य-न्यायालयिक-विज्ञान-प्रयोगशालानां, अथ च राष्ट्रिय-न्यायालयिक-विज्ञान-विश्वविद्यालयस्य

प्रयोगशालानां सेवाः प्रापयिष्यते। विदेश-मन्त्रालयेन विज्ञापितं यत भारते निवसन्तः साक्षात रक्त-सम्बन्धिनः परिजनाः निर्दिष्टेषु केन्द्रेषु स्वकीयान जैविक-प्रारुपान समर्प्य डी.एन.ए.-प्रोफाइल निर्माणं कारयितुं शक्नुवन्ति। नेपाल-आरक्षि-दलस्य परामर्शानुसारं निरुद्दिष्ट-जनानां प्रत्यभिज्ञानार्थं नेपाल-प्रशासन-निर्दिष्ट-तान्त्रिक-मापदण्डान अनुसृत्य ऑटोसोमल एस.टी.आर. डी.एन.ए.' परीक्षणं विधास्यते। अस्मिन सन्दर्भे साहायतायै नेपाल-पक्षतः **9841616095** इति सहायता-दूरवाणी-सङ्ख्या अपि प्रसारिता वर्तते।

नेपाल-जलाप्लावः

नेपाल-तिब्बत-सीमवर्ति-क्षेत्रेषु सञ्जातेन प्रलयङ्करेण आकस्मिक-जलाप्लावेन मृतानां सङ्ख्या सम्प्रति द्व्यशीत्युत्तर-द्वादशशतम यावत समुपगता। नेपाल-आरक्षि-दलेन प्रदत्तानुसारं सर्वाधिक-प्राणहानिः चितवन मण्डले पञ्जीकृता, यत्र एकोनषष्ट्यधिक-त्रिशतं जनाः मृताः तदनु पूर्वनवलपरासी-मण्डले अष्टादशाधिक-द्विशतं जनाः मृताः। काठमाण्डू-स्थितेषु चिकित्सालयेषु उपचार-निरतौ प्राणत्यागं कृतवन्तौ। अत्रान्तरे, भारत-सर्वकारेण जलौघ-प्रभावितेषु क्षेत्रेषु प्रचलत्सु रक्षण-कार्येषु साहायतायै सहायतासामग्रीमादाय अपरं विमान-द्वयं नेपालं प्रति प्रेषितम

जन्माष्टमी-पर्व

भगवतः श्रीकृष्णस्य जन्मोत्सवोपलक्ष्ये जन्माष्टमी-पर्व अद्य सम्पूर्णे देशे धार्मिक-उल्लासेन आचर्यते। अस्मिन अवसरे भक्ताः उपवासं कुर्वन्ति, अनुष्ठानं विदधति, मन्दिरेषु च गच्छन्ति। कृष्णेन सम्बद्धानि मधुराणि, अन्यानि खाद्यानि च निर्मीय भगवते कृष्णाय समर्पयन्ति। भक्तिगीतानि, संकीर्तनानि च आदिनादारभ्य प्रायः रात्रिपर्यन्तं च गायन्ति। अत्रावसरे राष्ट्रपतिपदासीना द्रौपदी मुर्मुः, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी च जन्माष्टमी-पर्वणः शुभाशयाः प्रेषितवन्तौ।

राष्ट्रपतिः जन्माष्टमी

राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मुः, उपराष्ट्रपतिः सी. पी. राधाकृष्णन वर्यः, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी च जन्माष्टमी-पर्वणि शुभाशयाः प्रेषितवन्तः। सामाजिकान्तर्जालीये पटले राष्ट्रपतिः मुर्मुः अवदत यत भगवतः श्रीकृष्णस्य जीवनकथाः, सन्देशाः च भारतीयसंस्कृतौ दर्शनशास्त्रे च प्राणशक्तिं प्रसारयन्ति। सा सर्वेभ्यः भगवतः श्रीकृष्णस्य आदर्शान स्वीकृत्य सर्वसमावेशकं विकसितभारतं निर्मातुं निरन्तरं कार्यं कर्तुम आग्रहम अकरोत उपराष्ट्रपतिः सी. पी. राधाकृष्णन वर्यः अवदत यत भगवतः श्रीकृष्णस्य सन्देशाः सत्यस्य, धर्मस्य, कर्तव्यस्य, सद्गुणस्य च मार्गेण गन्तुं मानवतायै प्रेरयन्ति। प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उक्तं यत भगवतः श्रीकृष्णस्य दिव्यसन्देशेषु निस्वार्थसेवा-भावस्य गहनप्रेरणा निहिता अस्ति, या निरन्तरं मानवतायै मार्गं प्रदर्शनं करोति। भगवतः श्रीकृष्णस्य भक्त्यै पूजायै च समर्पितः अयं पवित्रावसरः प्रत्येकस्य जीवने सकारात्मकशक्तिं सामर्थ्यं च प्रसारयेत इति सः कामनाम अकरोत

ऋतु-विभाग

आई. एम. डी. इति भारत-ऋतु-विभागेन मध्यप्रदेशे श्वः यावत प्रचण्ड- वृष्ट्यै नारङ्गवर्णीया पूर्वसूचना प्रदत्ता अस्ति। हरियाणायां, चण्डीगढ़े, हिमाचलप्रदेशे, उत्तराखण्डे, पश्चिमी-उत्तरप्रदेशे, बिहारे, झारखण्डे, देशस्य पूर्वोत्तरभागेषु च अद्य प्रचण्डवृष्टिः भवितुम अर्हति। मध्यप्रदेशस्य अनेकेषु भागेषु पुनः एकवारम प्रचण्डवृष्ट्या जलाप्लावन-सदृशाः स्थितयः निर्मिताः सन्ति। आगामि अष्टचत्वारिंशत होरासु अनेकेषु मण्डलेषु प्रचण्डतः अत्यधिकवृष्टिः भविष्यति इति ऋतु-विभागेन पूर्वसञ्चेतना प्रदत्ता अस्ति। बिहार-राज्ये गङ्गा, पुनपुन, गण्डक, कोसी इत्यादयः दश प्रमुखाः नद्यः संकटरेखात उपरि प्रवहन्ति । राज्यस्य षोडश मण्डलेषु जलाप्लावनस्य स्थितिः विद्यते।

।। इति वार्ताः ।।